

NÉPÚJSÁG

2026. február 27., péntek

LXXVIII. évfolyam

45. (22205.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 3 lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Az emésztőrendszer gyulladásos betegségeinek kezelésére A MedLife Hyperklinika új központja Marosvásárhelyen

Fotó: Nagy Tibor

Február 26-án, csütörtökön Marosvásárhelyen, a MedLife Hyperklinika keretében megnyitották az emésztőrendszeri megbetegedéseket kezelő, mindenekeelőtt a gyulladásos bélbetegségben (IBD) szenvedő betegek számára létrehozott központot, mely rendkívül fontos szerepet tölt be a komplex emésztőrend-

szeri rendellenességekkel küzdő betegek számára nyújtott integrált és multidiszciplináris orvosi szolgáltatások palettáján.

Szer Pálosy Piroska

(Folytatás a 4. oldalon)

Népújság falinaptár – kapható az újságárusoknál!

A természet kalendárium

Lászlóffy Aladár hősirató Mindenévi balladáját mormolva indulok felfedezni a lassan elolvadó hó alól kikandikáló tavaszt.

6.

Kövek, amelyek beszélnek

Gyergyóban kilenc hónapig hideg van, és három hónapig nincs meleg, jórészt megállja a helyét. Két lényeges tényező hordozza az időjárás sajátosságát...

15.

Méltóság a gyógyulásban

Új programot indít a Psychobiomed Központ. A rehabilitáció nem látványos beavatkozás. Nem egyetlen nagy műtét, nem egy gyors megoldás. Sokkal inkább folyamat. Olyan folyamat, amely következetességet, rendszerességet és szakmai figyelmet igényel.

17.

INGYEN FIZIOTERÁPIA küldőpapírral!

- Ingyenes kivizsgálás és kezelés küldőpapírral!
- Fiatal és jól képzett személyzet!
- Performáns és modern gépek!

FEBRUÁRI AJÁNLAT: + 2 nap BÓNUSZ INGYEN!

Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45.szám
Tel: 0772 070 391

AKTUÁLIS

Brüsszeli sebtapasz

Karácsonyi Zsigmond

Mint egy intőhalmazó rossz diák, feszengve kunyerálja a megértést az uniós döntéshozóktól Románia nevében a miniszterelnök. Bevallottan tudható, hogy az országos helyreállítási terv célkitűzései nem fognak határidőre maradéktalanul teljesülni. De mégis legyenek megértőek, mert az előző, pazarló kormánykoalíció – amelyet az USR-sek kivételével ugyanazok alkottak, mint a jelenleg regnáló – hatalombirtokló célból felelőtlenül elzálogosította az országot. A most kidolgozott költségvetés Bolojan miniszterelnök szerint reális adatokon alapul, ezt szolgálják a közigazgatási reformról és a gazdaságélénkítésről szóló sürgősségi kormányrendeletek is. Ha nem jön a pénz Brüsszelből, akkor saját forrásból, pontosabban a tisztességes adózók kárára kell befejezni a megkezdett beruházásokat. A tornasor végéről felzárkóznánk mi, de az adóssággal teli puttonyunk viszszahúz. Ebbe csimpaszkodik a pártklientúrák ingyenélő hada. A kis és nagy udvaroncok, akik a túlburjánzott közigazgatás kaffkai irodáiban koptatják az asztalt, miközben egyre több állampolgár otthonról digitálisan ügyintézik

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

27

PÉNTEK

Ma ÁKOS és BÁTOR,

holnap ELEMÉR napja

Az év 58. napja, hátravan 307 nap

IDŐJÁRÁS

Napos

Hőmérséklet:

max.: 10 °C

min.: -5 °C

naptár

Isten éltesse!

ELEMÉR: bizonytalan eredetű régi magyar név. Korábban Ilmer formában használták, mai formájában Vörösmarty és Jókai újította fel. Származhat a szláv Velimir vagy a germán Elmár névből.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. február 26.	
1 €	5,0955 lej
1 \$	4,3204 lej
100 Ft	1,3573 lej
1 g arany	718,2819 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
	39, 23, 15, 43, 36 + 15	NOROC PLUS: 0 1 7 1 3 6
	14, 11, 30, 12, 9, 8	SUPER NOROC: 8 5 8 7 3 4
	35, 20, 12, 7, 9, 47	NOROC: 1 3 7 3 6 3 6

MEGYEI HÍREK

Épül a szennyvízhálózat Hétúron

A Segesvárhoz tartozó Hétúron februárban megkezdődött a szennyvízhálózat kiépítése. A beruházás az országos településfejlesztési program (PNDL II.) keretében valósul meg mintegy 12,1 millió lej értékben. A projekt az új csatornahálózat mellett átemelőállomások létesítését is magában foglalja, amelyek a szennyvizet a segesvári tisztítóállomásra vezetik. A kivitelezési szerződést tavaly decemberben írták alá – tájékoztatott Kreuzer Erzsébet, Segesvár alpolgármestere.

Áramszünet Székelykakasdon

Tervezett karbantartási munkálatok miatt áramszünet lesz február 27-én, pénteken (ma) 8 és 16 óra között Székelykakasdon a Fő utca egy részén, valamint a Borzas és a Fűzes (Mező) utcában.

Polgári védelmi hét a megyeszékhelyen

A Romániában évente február 28-án megünneplendő polgári védelmi nap alkalmából a Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség a – február 26-án, csütörtökön kezdődött és március 4-éig, szerdáig tartó – polgári védelmi hét programjaira hívja az érdeklődőket. Naponta 12–18 óra között a Maros megyei tűzoltóállomásokon megtekinthetik a mentések során használt járműveket és felszereléseket, valamint beszélgethetnek a tűzoltókkal a megelőzésről és a biztonságról. A hét végén, február 28-án, szombaton és március 1-jén, vasárnap a Plaza M és a Shopping City nagyáruházak előcsarnokában megelőző tájékoztató pontokat alakítanak ki, és elsősegélynyújtási képzést tartanak 13–18 óra között.

Nyílt napok a Sapientián

Február 27-én, pénteken (ma) a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem nyílt napokra várja az érdeklődő középiskolásokat és pályaválasztás előtt álló fiatalokat. A programsorozat jó alkalom arra, hogy a résztvevők személyesen is megtapasztalják, milyen a sapientias élet: találkoznak oktatókkal és hallgatókkal, betekinhetnek a képzésekbe, és közelebbről is megismerhetik a 25 éves intézmény campusait. A Marosvásárhelyi Karon mától kezdve minden hónap utolsó péntekén megszervezik a nyílt napokat, hogy minél több érdeklődő vehessen részt a programokon, így február 27-én, március 27-én, április 24-én és május 29-én is el lehet látogatni hozzájuk. A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött, további információk a karok honlapján találhatók.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A székely szabadság napja idén is törvényesen szervezhető meg

Levelet kaptunk a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivataltól, amely egyértelművé teszi, hogy az idén is törvényesen megtartható a székely szabadság napjának nyilvános rendezvénye.

Arra készülünk, hogy a megemlékezés után felvonulunk, és átadjuk a Maros megye kormány megbízott képviselőjének a tüntetés kiáltványát. Ez törvényes jogunk, amellyel élni fogunk.

Ugyanakkor kötelességünk a közvéleményt tájékoztatni, hogy a polgármesteri hivatal válasza indokolatlan késedelemmel érkezett, és tartalmaz olyan kétértelmű megfogalmazásokat is, amelyek nem szavatolnak egy jogállamban elvárható, kiszámítható eljárást. A láttamozó bizottság február 23-án tartott gyűlésére ismételten nem hívtak meg, ami egy kivételes eljárás a Marosvásárhelyen megrendezésre kerülő nyilvános rendezvények sorában. A törvény nem ad lehetőséget a kettős mércére. A törvény mindenkire egyformán vonatkozik, és a polgármesteri hivatalnak kötelessége egységes eljárást alkalmazni.

Több mint tíz éve békésen, fegyelmetten és méltósággal szervezzük meg ezt a rendezvényt. Ennek ellenére nincs még egy olyan, rendszeresen megtartott nyilvános megmozdulás Romániában vagy Európában, amelyet évről évre hatósági eljárások, bírságok, perek, jogorvoslati viták, adminisztratív akadályok és kétértelmű hatósági megfogalmazások kísérnek. Számos kérdést bíróság előtt tisztáztunk, több ügyben jogerős döntéssel marasztalta el a bíróság a rendezvényünkkel kapcsolatban eljáró hatóságokat. Mégis minden évben újra és újra előállnak

olyan korábbi kifogásokkal, mintha azok jogi tisztázása meg sem történt volna. Ha ezek elmaradnak, akkor is beleütközünk a kétértelmű hatósági megfogalmazásokba és olyan követelésekbe, amelyet a törvény nem ír elő a szervezők számára, ahogy történt az idén is. Ez a gyakorlat nem szolgálja a jogbiztonságot. Ezért a szervezőknek mérlegelniük kell, hogy a hosszú évek alatt felgyűlt joganyagot nemzetközi fórum elé terjesszék. Vizsgálunk kell annak lehetőségét, hogy az ügyet az Emberi Jogok Európai Bírósága, illetve valamelyik európai uniós fórum elé vigyük. Fontos kiemelni: nem külső beavatkozást keresünk, hanem jogállami kontrollt. Nem konfliktust akarunk, hanem átlátható, következetes és diszkriminációmentes eljárást. A célunk világos: meg kell szüntetnünk, és meg fogjuk szüntetni azt a gyakorlatot, amely egyetlen közösségi rendezvényt évről évre kivételesen hátrányos bánásmódban részesít. Arra kérünk minden jóérezésű embert, hogy jelenlétével ezt a szándékunkat is erősítse meg. A részvétel nem csak megemlékezés, nem csak tiltakozás a kedvezőtlen területi-közigazgatási átszervezés ellen, hanem kiállás is a jogegyenlőség és a méltóság mellett.

Találkozunk március 10-én!

Fegyelmetten és méltósággal mutassuk meg a világnak, hogy a válságokkal küszködő Romániában mi, autonómiát követelő székelyek vagyunk az egyedüli nyugodt erő, amelynek van biztos jövőképe, cselekvőképessége, és mi lehetünk a társadalmi béke hiteles alapja.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Fotó: Nagy Tibor (archív)

RENDEZVÉNYEK

Tavaszeső vásár Maroskeresztúron

Március 6-án, pénteken 10 és 18 óra között tavaszeső vásárt tartanak a maroskeresztúri polgármesteri hivatal épülete előtt. A helyi termelők illatos virágokkal, kerti szerszámokkal, kézművestermékekkel és virágdekorációkkal várják a vásárlókat.

Négynapos terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány március 12–15-én négy-napos terápiás programot indít függőségben szenvedők és hozzátartozók számára a magyarórdi Terápiás Otthonban. A résztvevőknek lehetőségük lesz szakszerű ismereteket szerezni a függőségről, felismerni a saját állapotukat és a függőségük fokát, terápiás tervet készíteni szakember segítségével, önismeretet szerezni és fejleszteni a kapcsolataikat. Mindezekre csoportfoglalkozások, workshopok, sze-

mélyes tanácsadás, igei elcsendesülések, a felépült szenvedélybetegek élettörténeteinek meghallgatása keretében kerül sor. A felvétel egy előzetes interjú alapján történik, amelyre személyes jelentkezés szükséges. Jelentkezési határidő: március 5. Jelentkezni és további részletek felől érdeklődni Maros megyéből McAlister Magdolnánál lehet a 0752-246-814-es telefonszámon.

SzalonnaFeszt Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen az Aranykakas udvarán február 27. és március 1. között SzalonnaFesztet tartanak. Három napig termelői vásár lesz, ahol 35–40 kistermelő, gazda, kézműves szalonnával, hústermékekkel és egyéb finomságokkal várja a látogatókat. Ez alkalommal szervezik meg a szalonnaversenyt is, ahová egy „tenyérfi” szalonnával lehet benevezni. A szalonna- és kolbászversenyre online jelentkezési íven lehet beiratkozni. Február 28-án, szombaton zenés szalonna-, sajt-, bor- és pálínkakóstoló lesz, előzetes asztalfoglalással.

Decentralizációs intézkedések

A közigazgatási csomag erősíti a decentralizációt, felgyorsítja a helyi fejlesztéseket, karcsúbb államot eredményez, és javítja a közszolgáltatások minőségét – jelentette be a kedd esti kormányülés után Cseke Attila.

A fejlesztési miniszter elmondta, hogy ez a csomag megteremti a decentralizáció alapjait, és elhárítja a bürokratikus akadályokat. Kiemelte: a helyi közösségek saját hatáskörben dönthetnek a számukra lényeges kérdésekről. Így például a szerencsejáték-létesítményeket a települések peremére irányíthatják, vagy akár teljes mértékben meg is tilthatják azokat. Cseke Attila hangsúlyozta: az új rendelkezések segítik a helyi közösségek fejlesztését. Az ingatlanok köztulajdonjogának tisztázásáért, amelyeket az önkormányzat fel kíván újítani és a közösség szolgálatába állítani, már nem kell a minisztériumhoz fordulni – ezt meg lehet oldani megyei szinten, a prefektusnál. Ez azért fontos, mert csak így pályázhat az önkormányzat az épület felújítására. Jelenleg az állami tulajdonban lévő ingatlanokat ingyen nem lehet bérbe adni, még közhasznú céllal sem. Akkor sem, ha az önkormányzat például rendőrségi épületet létesít, azt a rendőrségnek csak bérbe adhatja. Az önkormányzat elhagyatott, tulajdonos nélküli ingatlanokat is kérhet, és azokat az ingatlanokat is könnyebben lehet állami tulajdonból önkormányzati tulajdonba áthelyezni, amelyeket nem telekkönyveztek – részletezte.

„A helyi közösségeket szolgálják az új rendelkezések, így a felújított, eddig kihasználatlan épületekben bölcsődék, orvosi rendelők és közösségi terek létesülhetnek” – idézte Cseke Attilát az RMDSZ közleménye.

Tájékoztatása szerint egyszerűsítik és észszerűsítik a helyi események szervezési folyamatát. Eddig csak költséges és bürokratikus közbeszerzési eljárás révén adhattak bérbe helyeket helyi termelőknek és kiskereskedőknek. Bizonyos korlátok mellett ez most egyszerűbbé válik. Eddig ugyanis esetenként többbe került a procedura, mint amennyi bevétel származott belőle – jegyezte meg a miniszter.

Elmondta, hogy az önkormányzatok hatékonyabban dol-

gozhatnak: egy-egy pályázati szakember például – akiből egyes településeken hiány van – két önkormányzatban is dolgozhat rész munkaidőben. Ugyanakkor a néhány nap múlva hatályba lépő jogszabály lehetővé teszi, hogy a köztisztviselők – például a prefektúra és a polgármesteri hivatal – egymás között ingyenesen bérbe adjanak és vegyenek ingatlanokat.

„Karcsúsítjuk a központi közigazgatást: jelentősen kevesebb állás lesz a miniszterek kabinetjében, valamint a központi és helyi közigazgatásban szolgáló választott tisztségviselők kabinetjeiben. Ezáltal 6409 állás szűnik meg, köztük betöltött és betöltetlen állások is. Tíz százalékkal csökken a központi közigazgatásban dolgozók száma, kivételt képez a tanügy, a kultúra, a védelem, a rendőrség, a mentőszolgálat és a kórházak személyzete” – jelentette ki Cseke Attila. Hozzátette: a védelmi minisztérium átveszi a megyei katonai központok finanszírozását a megyei önkormányzatoktól.

Ugyanakkor az önkormányzatok ideiglenesen dönthetnek arról, hogy 2026-ban állásokat szüntetnek meg, vagy csak a bérköltségeket csökkentik. 2027-től azonban az álláshelyek 30 százalékat meg kell szüntetni – magyarázta.

Cseke tájékoztatása szerint 731 önkormányzat jelenleg is alacsony alkalmazotti létszámmal működik, nekik nem kell létszámot csökkenteni. A többi önkormányzat esetében országos átlagban a betöltött állások száma 10 százalékkal csökken, és a nagyközségek önkormányzati alkalmazottainak számát a lakosságszámhoz igazítják.

A miniszter elmondta azt is, hogy a rendelet értelmében ingatlanok és gépkocsik adásvételekor nemcsak az eladónak, hanem a vevőnek is bizonyítania kell, hogy az önkormányzatnak kifizette tartozását.

A jogosan kirótt közlekedési bírságokat mindenkinek ki kell fizetnie. Ha valaki nem fizeti be időben, egy 90 napos türelmi idő után néhány napra érvényteleníthetik a jogosítványát (például 50 lej tartozás esetén 1 napra, 500 lej tartozás esetén 10 napra stb.). A jogosítványt nem kell leadni, de annak érvényessége ideiglenesen megszűnik – részletezte az RMDSZ politikusa. *(Agerpres)*

Rosszabbodtak az USA és Európa kapcsolatai

Kihívást jelent Lengyelország számára, hogy Washington lépései miatt rosszabbodtak az Egyesült Államok és Európa közötti kapcsolatok, és bár a lengyelek hűséges szövetségesei Amerikának, ugyanakkor „nem lehetnek balekok” – jelentette ki Radoslaw Sikorski lengyel külügyminiszter csütörtökön a varsói szejmben tartott programbeszédében.

A Karol Nawrocki lengyel elnök jelenlétében elmondott, az idei év külpolitikai céljairól szóló, több mint egyórás beszédében Sikorski kifejtette: ez különösen nagy kihívást jelent Lengyelország számára, hiszen a szoros lengyel–amerikai kapcsolatok évtizedek óta a lengyel külpolitika egyik alappillérlét képezik. „Mindazonáltal nem Európa az, amely területi igényeket támaszt, önkényes vámkokat vet ki, és amely az Atlanti-óceánon túlról beavatkozik a pártok közötti vetélkedésbe” – jegyezte meg a miniszter.

Utalт egy januári felmérésre, mely szerint a lengyelek 54 százaléka nem tartja hiteles szövetségeseznek az Egyesült Államokat. Nyugtalanítóak ezek a lengyel–amerikai kapcsolatokat érintő kétségek, mert Lengyelország biztonságát az Európai Unió és a NATO garantálja – húzta alá.

Az amerikai változásokra „megértéssel, de egyúttal nyugtalansággal tekintünk” – jelentette ki. Emlékeztetett az 1945-ös jaltai konferenciára, amelyen Franklin D. Roosevelт

amerikai elnök és Joszif Sztálin szovjet vezető vett részt Winston Churchill brit miniszterelnök mellett, és annak közép-európai következményeire. Majd utalt az Ukrajna határainak sérthetetlenségéről szóló, az ENSZ-ben a közelmúltban tartott szavazásra is, melyen az Egyesült Államok tartózkodott. Mindezek kapcsán feltette a kérdést: az amerikai érdekek valóban mindig azonosak lesznek-e Lengyelországéival, és kijelentette: „Amerika hűséges szövetségesei voltunk, és továbbra is azok maradunk, de nem lehetünk balekok”.

Egyúttal kijelentette: Washington továbbra is Lengyelország legfontosabb partnere a katonai együttműködés terén.

A miniszter szerint a NATO-ban és az EU-ban nehéz az egyhangúság elérése, például „Pozsonyban, Budapesten vagy Lisszabonban nem feltétlenül osztják a lengyel és a finn félelmeket az orosz agressziótól”.

Biztonságpolitikai szempontból kiemelte a Balti-tenger térségében folytatott együttműködést a stratégiai infrastruktúra védelmében. „Nyitottak maradunk a Bukaresti Kilencek és a Három Tenger Kezdeményezés keretében folytatott együttműködésre is” – tette hozzá.

Az ukrainai háború kapcsán komolynak nevezte a nemzetközi biztonsági helyzetet, utalva arra, hogy Európa több országában „egyre hangosabb háborús figyelmeztetések hangzanak el”. *(MTI)*

Támadások, hadihalottcsere

Tömeges csapást mért ukrán hadiipari vállalatokra, az energetikai infrastruktúra hadicélokra használt létesítményeire, valamint katonai repülőterekre csütörtökre virradóra az orosz hadsereg – közölte a moszkvai védelmi minisztérium.

A nagy hatótávolságú, földi és légi indítású precíziós fegyverekkel, valamint drónokkal végrehajtott támadást a tárca válasznak minősítette az orosz polgári infrastruktúra elleni ukrán „terrortámadásokra”.

A hadijelentés szerint az orosz fegyveres erők a hat ukrainai frontszakasz közül ötön előre tudtak törni, és a „különleges hadművelet” övezetében mintegy 1115 ukrán katona esett el vagy sebesült meg súlyosan. A moszkvai katonai tárca a megsemmisített vagy eltalált katonai célpontok és haditechnikai eszközök között sorolta fel nagy hatótávolságú drónok tárolásának több helyszínét, valamint lőszer- és anyagi-műszaki raktárakat, egy harcocsit és 16 egyéb páncélozott harcjárművet, továbbá 136 repülőgép típusú drónt.

A felek között csütörtökön újabb hadihalottcsere történt.

Vlagyimir Megyinszkij orosz elnöki tanácsadó közölte, hogy Ukrajnának ezer, Oroszországnak pedig 35 elesett katona holttestét adták át.

Az előző csere január 29-én volt, Moszkva akkor is ezer elesett ukrán katonát adott ki Kijevnek 26 orosz katona holttestéért cserébe. Szergej Lavrov orosz külügyminiszter decemberben azt közölte, hogy Oroszország a kétoldalú megállapodás keretében összesen több mint 11 ezer elesett katona holttestét adta át Ukrajnának.

A helyi hatóságok az orosz ellenőrzés alá került ukrainai területek és oroszországi régiók településeiről is jelentettek csütörtökön ukrán tűzérési és dróntámadást.

Az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) közölte, hogy Szentpéterváron megakadályozott egy tervezett terrortámadást a védelmi minisztérium egy magas rangú tisztje ellen, amelyet két orosz állampolgár az ukrán titkosszolgálatok megbízásából készített elő. A gyanúsítottak a Telegramon leveleztek feletteseikkel, akik utasítására pokolgépet helyeztek el a célszemély autója alatt. A robbanószerkezetet az FSZB munkatársai hatástalanították. *(MTI)*

OR SZ Á G – V I L Á G

Beiratkozás az előkészítő osztályba

Jóváhagyta csütörtökön az oktatási minisztérium az általános iskolai beiratkozás 2026–2027-es tanévre érvényes menetrendjét. Eszerint az előkészítő osztályba történő beiratkozás első szakaszában a tanintézetek március 31-től május 6-ig fogadják a beiskolázási kérelmeket az iskolában vagy online formában. A beiratkozás második szakaszában május 25. és 29. között fogadják azoknak a szülőknek az igényléseit, akiknek gyermekét az első szakaszban nem vettek fel a kiválasztott tanintézetbe, vagy valamilyen okból nem vettek részt az első elosztáson. *(Agerpres)*

Betiltanák az elektronikus cigarettákat

A Declic Község szerdán több mint 62 ezer aláírást tartalmazó petíciót nyújtott be az egészségügyi minisztériumhoz, amelyben az elektronikus cigaretták használatának betiltását sürgetik valamennyi zárt légterű nyilvános helyeken. A jelenleg hatályos törvény tiltja a hagyományos dohányzást a zárt légterű nyilvános helyeken, az elektromos cigarettákét, a vape eszközökét és a hevített dohánytermékekét azonban nem, emiatt a petíció kezdeményezői szerint a jogszabály módosításra szorul. *(Agerpres)*

Öt influenzás beteg halt meg

A múlt héten öt elhalálozást okozott az influenza-vírus Romániában; ezzel 83-ra nőtt az idei influenzaszезon haláleseteinek száma – közölte csütörtökön az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP). Az intézet közleménye szerint február 16. és 22. között 87.831 akut légúti fertőzőeset (influenza, felső légúti fertőzés, tüdőgyulladás) jegyezték országszerte, 9,4 százalékkal kevesebbet, mint az előző héten (96.927 eset), és 36,6 százalékkal kevesebbet, mint 2025 hasonló időszakában (138.516). *(Agerpres)*

Romló gazdasági kilátások

Rontott a román gazdaság idei kilátásain csütörtökön közzétett jelentésében az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD). A nemzetközi pénzütezet előrejelzése szerint a bruttó hazai termék (GDP) 1,2 százalékkal növekedik 2026-ban. Tavaly szeptemberi jelentésében az EBRD 1,6 százalékos gazdasági növekedést prognosztizált. A jelentés szerint a 2026-os növekedés és a 2027-re becsült 2,2 százalékos bővülés főként az uniós helyreállítási források lehívásának és a külkereskedelmi mérleg javulásának köszönhető. *(Agerpres)*

Brüsszeli sebtapasz

(Folytatás az 1. oldalról)

vagy adót fizet. Hogy mennyire nagy a pártkötődés a központi és helyi adminisztrációban, mi sem bizonyítja jobban, mint a koalíciós marakodás a leépítések megfékezésére. Hasonlóan, nagy méretű közpénzpazarlás van az állami vállalatoknál, amelyekre nem vonatkozik a gazdasági versenyképesség elvárható szabálya. Ezek felügyelőbizottságaiban tucatjával, százával ülnek pártkatonák és ágyasok, akiknek semmilyen szakmai képesítésük sincs arra, hogy fontos pénzügyi, gazdasági és stratégiai döntéseket hozzanak. Csak saját vagyonosodásukhoz értenek. Tavaly nyár közepén naívan ígérte a kormányfő, hogy egy-két hónap alatt rendet teremт, és észszerű létszámkeretre szabja a felügyelőbizottságokat. A drasztikus átalakítás elmaradt. Ez nem olyan egyszerű, mint gondolnánk. Az egyezkedések inkább dörzsölt löcsiszárok alkudozásához hasonlítanak, nem pedig kompromisszumkereső, válságmegoldó tanácskozásokhoz. Még saját párttársai is akadékoskodnak, ugyanis liberális ellenérdekeltségek vannak. Nem beszélve a szocdemekről, akik elejétől fogva a koalíció belső ellenzékének szerepében tetszelegnek. Minden reformnak kerékkötői. Most, a költségvetés elfogadása előtt megint belengették Bolojan menesztését és az USR-sek kiebrudalásának lehetőségét, így akarva gyengíteni a reformpártiak csoportját. Ez a marakodás, az öncélú koalíciós szumózás nagyban gyengíti a miniszterelnök brüsszeli alkupozícióját. Pedig most csak uniós pénzek tudnák megfékezni az elszabadult inflációt, és ezek tudnák megmenteni az országot egy végzetes államcsődtől. Nagyon kell a brüsszeli sebtapasz. Ezt az unió döntéshozói is tudják. Mint ahogy azt is, hogy az őrilт orosz hadigépezet útjában vagyunk. Meg kell erősíteni az Európa védvonalában levő ország gazdaságát, haderejét. Talán figyelembe veszik ezt a nyomós érvet, és szemet hunynak e balkáni ország szőszegése felett.

A MedLife Hyperklinika új központja Marosvásárhelyen

(Folytatás az 1. oldalról)

Dr. Călin Huciu, a marosvásárhelyi MedLife Hyperklinika menedzsere nyitotta meg a sajtótájékoztatót, amelyen kolozsvári, bukaresti szakorvosok, partnerek és barátok, valamint a sajtó munkatársainak jelenlétében ismertették az új központ szolgáltatásait, és bemutatták a járóbeteg-rendelő szakorvosait, a korszerű központ felszereltségét. „Az új, gyulladásos bélbetegségekben szenvedő betegek számára létrehozott központ kiegészíti és megerősíti a MedLife Hyperklinika egészségügyi szolgáltatási kínálatát, egy helyre hozva egy multidiszciplináris csapatot, a legkorszerűbb technológiát és a betegközpontú ellátási modellt. A betegek teljes körű kivizsgálásban, hosszú távú monitorozásban és személyre szabott terápiás tervekben részesülnek, amelyeket az országos MedLife szakértői központjaival és laboratóriumaival való együttműködés támogat. A marosvásárhelyi központ fontos lépést jelent a komplex emésztőrendszeri rendellenességekkel küzdő betegek számára nyújtott integrált és multidiszciplináris orvosi szolgáltatások bővítésében – hangsúlyozta dr. Călin Huciu, a marosvásárhelyi MedLife Hyperklinika menedzsere.

A beteg iránti tiszteletre alapozva

Dr. Daniela Dobru egyetemi tanár, a központ megálmodója és koordinátora a megnyitón húszéves álom valóra válásáról beszélt. A magas fokú szakértelem mellett számukra elsőrendű a beteg iránti tisztelet. Mint kifejtette, a nyugati államokhoz képest Románia az emésztőrendszeri panaszok gyógyításában lemaradást tanúsít, annak ellenére, hogy az utóbbi években az országban rohamosan nőtt az ilyen jellegű megbetegedések száma. A Crohn-betegséget említette, mint mondta, sajnos már húszéveseknél is előfordul, és a korszerű gyógymód ellenére is elenyésző a teljes gyógyulás, ezért fontos az országban működő hasonló központok együttműködése. A marosvásárhelyi régi vérközpont közelében, a Gh. Marinescu utca

Dr. Daniela Dobru

2. szám alatt található járóbeteg-rendelő a betegek számára hozzáférést biztosít szakorvosi konzultációkhoz, korszerű képalkotó vizsgálatokhoz, emésztőrendszeri endoszkópiához, monitorozáshoz és táplálkozási állapotfelméréshez, pszichológiai támogatáshoz, valamint szükség esetén sebészeti beavatkozásokhoz, és egynapos beutalásra a teljes kivizsgálás érdekében. Amint felvetésünkre a központ irányítója elmondta, az egészségügyi biztosítóházzal szerződésük van, így a magánklinikán a családorvosi küldőpapírral ingyenes ellátásban részesülnek a betegek.

A diagnózist a legkorszerűbb orvosi technológia támogatja, beleértve a fejlett endoszkópos és képalkotó berendezéseket, valamint az együttműködést a brassói MedLife laboratóriummal, amely az ország egyik legmodernebb és Brassó első teljesen automatizált laboratóriuma a vizsgálatok elvégzésére.

A Maros Megyei Egészségbiztosító Pénz-

tár vezetője, Ovidiu Butuc méltatta a központ létesítését, szerintre minél több hasonló kezdeményezésre lenne szükség. Lévéen, hogy a gyulladásos betegségek egyre elterjedtebbek, a hasonló magánklinikák az állami kórházak terheltségén is segítenek, többek között ezért is a támogatásáról biztosította az új központ vezetőségét.

A gyulladásos bélbetegségekben szenvedő marosvásárhelyi betegeknek szánt központ külön call centerrel rendelkezik, amely a 0265/266-171-es telefonszámon hétfőtől péntekig 9–19 óra között hívható, és hétfőtől péntekig, reggel 7 és 20 óra között fogadják az ügyfeleket.

A szakorvosok közül a teljesség igénye nélkül soroljuk fel a gasztroenterológiai szakrendelést végző dr. Ofelia Pascarenco szakorvost, dr. Alina Boeriu egyetemi előadótanárt, dr. Andrei Câmpeant, dr. Danusia Onişor egyetemi előadótanárt és dr. Olga

Brusnicot. Az ATI keretében: dr. Mircea Stoian és dr. Mădălin Bălăşescu. A sebészeten dr. Nicolae Suci, dr. Sorin Sorlea, és dr. Vasile Damian rendel. Képkalkotás: dr. Claudia Dorobăţ, dr. Roxana Bancoş, dr. Veronica Sturza. Továbbá dr. Adriana Boţan reumatológus, dr. Costea-Nedelcu Andra-Monica bőrgyógyász, Cosmina Neag pszichológus, Sara Oltean táplálkozási tanácsadó stb.

A MedLife csoport közel három évtizeddel ezelőtt létesült, és Románia egyik legnagyobb magánegészségügyi szolgáltatójává vált. Azok a román vállalkozók, akik megalapozták ezt a vállalkozást, befektettek abba, és aktívan részt vettek abban, hogy változást hozzanak a román egészségügyi rendszerbe. Hittek az újításban, és mertek a lehető legmagasabbra törni annak érdekében, hogy a betegek számára minőséget, szakmaiságot, gondoskodást és igényeik iránti tiszteletet biztosítsanak.

Fotók: Nagy Tibor

Elakadt a regisztrációval?

MI SEGÍTÜNK:

0723 385 566

Hívja bátran az Eurotrans Alapítvány munkatársait és segítenek a regisztrációban!

MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOK

április 12.

REGISZTRÁLJ ÉS SZAVAZZ!

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

R. Nemes Ödönről (2.)

Oláh-Gál Róbert

A figyelmes olvasó észrevehette, hogy én mindenütt azt írtam, hogy Nemes Ödön 1847. június 30-án született, de a sírkövön 1844-es évszám szerepel. Vajon melyik a helyes? Az összes lexikonban és Kelemen Lajos¹ *Napló I.* és *Napló II.* monumentális könyvében is az szerepel, hogy id. Nemes Ödön 1847. június 30-án született. Alkalmadtán levéltárakban utánanézek, most elégedjünk meg annyival, hogy talán a sírkövön való évszám a jó, mert az özvegye és a fia csak jól tudhatták, amikor a sírkövet készítették!

Ha már a hivatkozásoknál és pontosításoknál vagyunk, akkor ismétlem, hogy az itt közölt dokumentumok és képek a Román Tudományos Akadémia Kolozsvári Kirendeltsége Könyvtárának a Kézirattárában találhatók, ott is a Kemény Sámuel és Mike Sándor-gyűjteményben, a leltári száma: mss A81. Szerintem itt senki sem keresi Nemes Ödön kézirati hagyatékát, amelynek a legértékesebb darabja Nemes Ödön *Írásfejtés* kéziratban maradt könyve. Ez a grafológiai könyv, ha időben kiadásra

került volna, szerény véleményem szerint igen értékes alapmű lehetett volna minden levéltáros vagy művészettörténész számára. Benne mindenféle írásmegfejtések szerepelnek, az egyiptomi hieroglifáktól a régi magyar írásokig, a német kézírásos gót betűktől és a régi évszámoktól a nyomtatott betűkig stb. Szerintem ez a Nemes Ödön-hagyaték legértékesebb darabja. Ezt érdemes volna most, 2026-ban is kiadni!

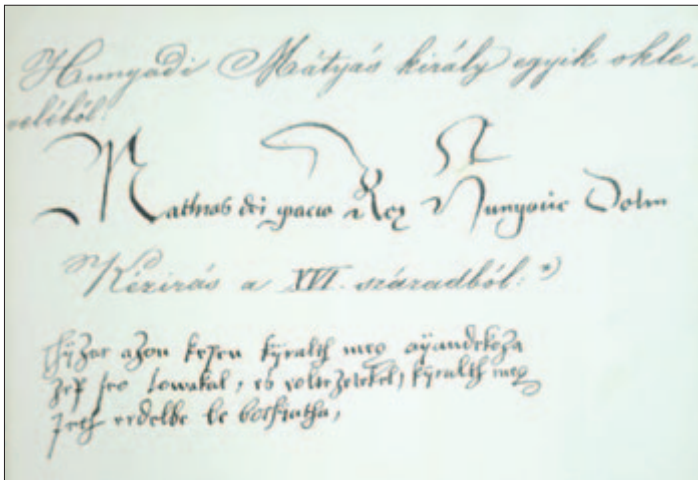
Néhány oldalt ide bemásolok:

Nemes Ödön *Írásfejtés* c. kéziratának fedőlapja és egy lapja a kéziratok megfejtéséről, a 180. oldalról

Értékes kéziratának a címlapjából megtudhatjuk, hogy Nemes Ödön „tanár, felesketett írásszakértő, írásfejtő volt a marosvásárhelyi törvény-széknél” (mai szóhasználattal expert grafologic). Érdekes, hogy Nemes Ödönnek ezt a tisztségét Kelemen Lajos sehol sem említette.

De nézegessük inkább az Erdélyre vonatkozó eredeti képeket. Nagy valószínűséggel ezeket Nemes Ödön közölte valamelyik fővárosi lapban, de mi az eredeti rajzot fényképeztük le, és nem is kerestük ki a nyomtatásban megjelent illusztrációkat.

Gróf Mikó Imre emlékére készített illusztráció

Firtos, Etéd felől nézve, és egy Borszéken talált szobormaradvány (római fej)

Reménykedem, hogy a kétrészes, Nemes Ödönről írt írásom meggyőzi az olvasókat, hogy érdemes volna Nemes Ödön rajzait és kézirateit nyomtatásban is megjelentetni, akár hasonló kiadásban!

¹ Kelemen Lajos: *Napló I.*, sajtó alá rendezte, szerkesztette a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta Sas Péter, Kolozsvár, 2017. és *Napló II.* Kolozsvár, 2018. Erdélyi Múzeum Egyesület.

Kéziratmegfejtés, Hunyadi Mátyás egyik okleveléből

Bővült a Rhédey-kiállítás

Korabeli faliszőnyeg került a falra

Múlt héten új tárggyal bővült a *Mysteria Residentiae Rhédey* kiállítás, miután az elmúlt időszakban is kerültek újabb tárgyak a gyűjteménybe. Az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastély emeletén 2019-ben nyitották meg a *Mysteria Residentiae Rhédey* nevű, interaktív és digitális elemekkel gazdagított kiállítást, amely a Rhédey családnak hivatott emléket állítani. A tár-

Württemberg Sándor herceg eredeti huszárházatának korhű másolatával bővült a kiállítás

lat tárgyak és multimédiás eszközök révén, beszélő tükrök és titkokat rejtő falak segítségével, öt termen keresztül mutatja be a Rhédey család történetét, különös tekintettel a tragikus sorsú grófnőre, Rhédey Klaudiára. A tárlat a Rhédey család és az angol királyi család közti rokoni kapcsolatot, az erdőszentgyörgyi születésű Rhédey Klaudia Zsuzsánna, illetve férje, Alexander von Württemberg herceg életét, a korukra jellemző báli hangulatot és Erdőszentgyörgy történetét is bemutatja.

Az emeleti bálterem falára múlt héten egy új kiállítási darab került fel, egy korhű, kézzel szőtt, virágmintás falikárpit, szaknyelven Aubusson-szőnyeg. Az 1,4 méter széles és 3,2 méter hosszú darab valószínűleg a 19. század végén (vagy a 20. század legelején) készülhetett egy németországi műhelyben. A kárpit eddig az adományozó család örökségének részét képezte: tulajdonosa Cristina Schraer, a jászvásári Gheorghe Asachi Egyetem professzora volt, és szerette volna, ha az értékes darab méltó helyre kerül, ezért az erdőszentgyörgyi Socotar Dinu közbenjárására a Rhédey-kastélynak ajánlotta fel ingyen. Mivel a szőnyeg kora

megegyezik a kastélyban levő kiállítás által idézett korrallal, elfogadták a nagylelkű felajánlást – tudtuk meg az önkormányzat sajtóreferensétől, Átyin Andrea Katától.

Az erdőszentgyörgyi kastély a tél folyamán nem volt nyitva, de a jövő héttől ismét látogatható lesz az állandó kiállítótér, hétköznaponta 9-15 óra között (szombati tárlatvezetés egyelőre még nincs).

A kiállítás Württemberg Sándor-ról elnevezett szobájának berendezése az elmúlt években valamelyest bővült a helyi Württemberg Egyesület hozzájárulásával: 2023 decemberében egy újonnan készített, de korhű huszárdolmány került a gyűjteménybe, míg tavaly újabb három darab: egy-egy tiszti csákó, tiszti tarsoly és vállszíjas kartus (tölténytáska), mindegyik a tecki hercegi család megalapítója által is viselt huszártartozékok hű másolata. „Azon dolgozunk, hogy a meglévő, gazdag tárlatot időről időre új látnivalókkal bővítsük, hogy azok a látogatók, akik már jártak nálunk, érdemesnek tartsák visszatérni hozzánk” – nyilatkozta *Szász Levente Loránd*, Erdőszentgyörgy polgármestere az új tárgyak tavalyi elhelyezése kapcsán az Erdőszentgyörgyi Figyelő nevű helyi időszakos kiadványnak. (GRL)

A nemrég kapott kárpit ezentúl a bálterem falán látható

Fotó: Átyin Andrea Kata

A természet kalendáriumuma (DCCX.)

Kiss Székely Zoltán

A gerlehang borús tavaszban.
Az erdő első fáin át
nézem a körülült szavakban
a mindenévi balladát.

Vagyok, az ég alá kiülve,
az itt és ott gondolkozó,
az engedő napnak, éjnek,
a mindig visszatérő hó.

Fehér vagyok, papír fehére,
tartom erdőnyi vesszorát
a minden alkalom egének,
kicsit könyv, lassan már világ.

Lehet, hogy ÉN csak, lehet:
TÖBBSÉG,
lehet, hogy állandó vagyok.
És minden dolgom örök élet,
csak bántanak a tavaszok.

Lászlóffy Aladár hősirató **Min-denévi balladáj**át mormolva indu-lok felfedezni a lassan elolvadó hó alól kikandikáló tavaszt. Kedves Olvasóm, tarts velem első tavaszi sétámon! Februárban kezdünk, s márciusba gyalogolunk át.

Szököévben, 1976. február utolsó napján halt meg a nagyváradi születésű **György (Grosz) Pál** Philadelphiában. A **Budapesti Tudománylegyetem**en 1915-ben szerzett orvosoklevelet. Első tudományos publikációi itt jelentek meg. A szülőföld trianoni megcsonkítása után a **Heidelbergi Egyetemen Ernst Moro**, az iskolateremtő gyermekgyógyász mellett dolgozott. Együtt kutatott a Nobel-díjas Richard Kuhn kémikussal: részt vállalt a riboflavin (B2-vitamin) felfedezésében. De hiába ért el kimagasló eredményeket, származása miatt 1931-ben emigrálni kényszerült. A **Cambridge-i Egyetem** kutatójaként azonosította a B6-vitamint. 1933-tól az USA-ban élt, dolgozott. Gyermekgyógyásként még 1972-ben, 79 éves korában is gyógyított. Elnöke volt az **Egészségügyi Világszervezetnek (WHO)**. Amerikában fedezte fel a H-vitamint. A modern táplálkozástudomány úttörője volt. Még élete végén is aktív kutató volt: 1970 táján egy új hatóanyagot azonosított, melynek hatása kiküszöböli a fogamzásgátló gyógyszerek káros következményeit.

Az ő emlékét idézve, februárból márciusba **Szabó Lőrinc Tavasz elé** című versével lépek át:

Dárdáit már rázza valahol a nap.
Hallod az arany fanfárokat?
Itt az ünnepe a ragyogásnak,
a fényben szinte kigyúlnak a házak:

kigyúlok én is a fény előtt
s ahogy a zöldülő mezők
visszaverik és üldözik
a tél fehér seregeit,

úgy ébredek a magam erejére,
úgy tölt be a március melege,
vére,
úgy járom a várost ittasan
s szívemben a nap arany arca van.

Óh, harsonás fény, győzelem!
Rugókon táncol az utca velem:
szállok: sugárkezek emelnek
fölébe házaknak, hegyeknek:

szállok, föl, óriás, torony,
s az égbe szétharangozom:
Erő, megváltás, remény és vigasz,
jövel, szentlélek úristen, tavasz!

Sikolts, gejzír, tavasz, égbetörő!
Tavasz! – Zúg, tisztít valami –
A lélek ventilátorai –
Vágyam visz, szálló hegytető:
sikolts, tavasz! szabad levegő!

Szabadság! Éhes állat vagyok!
Zöld mező és friss, barna habok,
barázdák, s falvak, városok, és mindenütt pezsgés, követelés:

amire csak gondolok, az vagyok,
a jövő előttem háborog,
a tél utáni ősi láz
csalogat, a tavaszi tombolás:

érzékeimben, mint dinamit,
millió kaland álma aluszik,
nők hívnak, eleven battériák,
óh, be gyönyörű vagy, nagyvilág!

Óh, be nagyon hívsz! – Indulok,
a mindenségbe széthalok –
Emelj, ég, föld, hegy, víz, levegő:
sikolts, gejzír! tavasz! égbetörő!

Március Mars isten hava. Rómában az ősidőkben az év kezdő hónapja volt.

Március régi magyar neve **böjtmás hava**. Az elnevezés arra utal, hogy március a böjt második hónapja.

Március első napja, idén nagyböjt második vasárnapja figyelmeztet: 1954. március elsején az USA hidrogénbomba-kísérletet hajtott végre a Bikini-szigeten. A Csendes-óceánon tevékenykedő **Fukuru Maru** japán halászhajó legénységét radioaktív sugárfertőzés érte. E tragikus események emlékére 1964 óta Japánban nemzeti békenapot tartanak; mára ez a nap nemesedett a **nukleáris fegyverek elleni harc világnapjává**.

Aktualitása tagadhatatlan. Éppen úgy, mint **Horváth István** – először

a Napsugár egyik 1960-as számában megjelent – **Szülőföldem** című versének:

Nincsen a számomra
drágább vidék ennél
akármerre járjak.

Első pillantásom
itt bontott e hegy-völgy
tájék fölött szárnyat.

Apám verítéke
nehéz munka közben
itt csordult ki értem.

Anyám kezét fogva
itt, ezen a földön
léptem első léptem.

Édes hazám földje,
ne tiporjon soha
ellenségnek lába!

Ne folyjon rád vér se.
És a verejtékcsepp
gyönggyé válva hulljon
mezőid porába!

A március elsején született természettudósok közül ma a botanikus **Baráth Zoltán** emléke előtt hajtok fejet. 1924-ben született. A budapesti tudományegyetemre 1943-ban iratkozott be. Tanulmányait a háború megszakította, s a hadifogságból visszatérve 1950-ben szerzett oklevelet. Ezt követően az **Agrártudományi Egyetem Kertészeti Karán** lett tanársegéd. Az ’56-os forradalom után csak gimnáziumban taníthatott. Később a **Természettudományi Múzeum Növénytárának** kutatója lett. 1965–75 között a **Magyar Tudományos Akadémia vácrátóti Botanikai Kutatóintézetében** dolgozott. 1975-ben Nagykanizsára, az **Agrártudományi Egyetem Agronómiai Karára** nevezték ki tanszékvezetővé; itt dolgozott haláláig. Florisztikai és taxonómiai tárgyú közleményei a **Földrajzi Értesítő**ben, a Magyar Nemzeti Múzeum folyóiratában és a vácrátóti intézet kiadványaiban jelentek meg. Az **Akadémiai Kiadó Straub F. Brúnó** szerkesztette **Biológiai Lexikon**ának munkatársa volt. Részt vett a növénytársulások ökológiai minősítésére és összehasonlítására szolgáló ún. TWR-értékekről összeállított alapvető tanulmány elkészítésében, 1967-ben. Jelentős részt vállalt az országos gyomfelvételezésekben. Értékesek az 1875-ben kezdődő – Nagy-Magyarország egész területére kiterjedő – filoxéravész után felhagyott szőlőkről készített növénytakaróvizsgálatai.

E verset oly időben írom,
amikor egymást érik
a nemzetközi események:

– lapozom fel a Siménfalván 1935. március 4-én született **Elekes Ferenc** 2009-ben megjelent **Jötem, hogy lássak** kötetét, s olvasom **Hírek hervadása** című versét –

Hólé-árkaival olvashatóan
most írja alá lemondását
az idei tél,

Hólé zuhatagával olvashatóan most írja alá lemondását az idei tél

– No lám, mégiscsak a tavaszról hoz hírt ez a vers!? –

és meg nem erősített hírek szerint már megjelentek a tűzveszélyes fecskék. Ilyen körülmények között ideje lenne valami egészen világos ruhát viselni, s jó hangulatokkal bélelt, könnyed közérzetet. (...) Erről jut eszembe: néha azt hiszem, csupán az én ötletem volt

a tavalyi nyár, ezért nem lett semmi a nagy viráglocsolásból és származásuk miatt a fákon aszalódtak a szilvák. Nekem azért könnyű: sokféle példát tudnék felhozni erre-arra, mert olykor meghallgatom

az öregeket, kik bor mellett mindig mesélnek nekem

egy kiadós történetet, persze, háborúról, hadifogságról és nőkről, de ezekből semmi sem igaz, csupán a háború, a hadifogság, s a nők. Fontos, hogy megérezze az ember,

mi az igazság, amikor a mesék fehér foga villan, s még ennél is fontosabb, hogy csak a folytatható meséket higgye el az ember, (...) a gyermek kinövi a színes ceruzákat,

s valami jövőt kezd szeretni mindjárt, tessék megindokolni a nyugodt perceket, hiszen az eső nem csak csapadék és az időjárás sem lehet pusztá hír,

mert nincs hervadása. Nem csak a jövő, a múlt is csupa meglepetés, de kitalált tojáson nem ül meg a tyúk,

hát beszéljünk végre érthetően e percben: versem oly időben írom, amikor ideje lenne valami egészen világos ruhát viselni,

s jó hangulatokkal bélelt, könnyed közérzetet.

Jótanácsát megfogadva kopogtatok ma még egy botanikus ajtaján. Március 4-én, 1947-ben született Tekerőpatakon **Pálfalvi Pál**. Barátomat az egyetem elvégzése után szinte azonnal hívták a sepsiszent-

györgyi múzeumhoz botanikusnak, ő azonban a tanári pályát választotta: Csíkszentdomokoson, majd 1981-től Székelyudvarhelyen a **Benedek Elek Tanítóképző**ben – innen is ment nyugdíjba. Első írása a **Művelődés**ben jelent meg 1977-ben. Növényteni közléseit a védett növényekről, átültetésükről, bazsarózsáról, harangvirágról, sárga tárnicsról a **Hargita**, az **Informația Harghitei** s a **Jóbarát** közölte. Jelentős florisztika és geobotanika tárgyú tudományos dolgozatai – **A Csíki-havasok néhány növénytársulásának ökológiai jellemzése** (társszerzők **Csűrös István, Csűrös Margit**, 1980); **Hargita megye védett és ritka növényei, állatai** (társszerzők **Borsodi László, Fülöp Zoltán, Izsák Zoltán**, 1981); **Vicia faba germoplasm collection in Eastern Transylvania**, 1987; **A Gyimesi-hágó (1164 m) környékének florisztikai vázlata**, 1995; **Adatok Bögöz népi növényismeretéhez és népi gyógyászatához**, 2000; **A Gyimesek botanikai és etnobotanikai kutatásának története**, 2001-2003; **A Gyimesi-hágó környékének flóralistája. I. rész.**, 2011 – mellett régóta várjuk a ma még csak kéziratos **Gyimesi etnobotanikai gyűjtés és A Székelyföld edényes flórájának vöröslistas növényfajai** című tanulmányai megjelenését.

Várazkozunk. Az első tavaszi virágok színekbe-illatokba robbanására is.

Árad a napfény,
szép tavaszi napfény,
bimbót melenget
száz sugara.
Pattan a barka,
biri-bari barka,
csillog ezüstös
friss bársonya.

Napsugár csurran,
ide-oda surran,
buzgón kutatja
bokrok tövét...
Szirmokból varrja,
selymesre vasalja
festő virágok
új köntösét.

Hulljon a napfény,
szép tavaszi napfény!
Tárja ki kelyhét
minden virág! (...)

A száz évvel ezelőtt, 1926-ban született **Szalai Borbála** költő, szerkesztő **Árad a napfény** című verse 2003. március 6-án jelent meg az ungvári **Kárpáti Igaz Szóban**. A béke tavaszának megérkeztét remélve a Kárpát-medence minden sarkába, maradok kiváló tisztelettel. Kelt 2026-ban, február farkában.

Feketerigó-hang borús tavaszban – a hóvirág rácsodálkozik a minden évi balladára

Épített örökségünk

Kövek, amelyek beszélnek

(Folytatás múlt pénteki lapszámunkból – befejező rész)

Ditró, másként Gyergyóditró Hargita megye északi részén, Szárhegy és Salámas között, a magyar nyelvi tömb határán fekszik. A település városias jellegű, és valóban ez a medence egyetlen községe, amely csak egy ugrásnyira van a kisvárosi címtől. A tréfás megállapítás, miszerint Gyergyóban kilenc hónapig hideg van, és három hónapig nincs meleg, jórészt megállja a helyét. Két lényeges tényező hordozza az időjárás sajátosságát...

Nagy-Bodó Tibor

Emlékeztető

Ditró Szárhegy kirajzásából keletkezett a 15. században. Az 1567-es regestrumban Gyitro néven huszonhat kapuval van bejegyezve. Bethlen Gábor fejedelem megbízottjai 1614-ben ötvenkét családot találtak itt. Azonban egy 1773-ban keletkezett határfői kimutatás már háromszázötvenhat családfőt és nyolcszáznegyven fiúgyermeket tüntetett fel, ami 2.400 lelkes települést jelentett. Barokk római katolikus Szent Katalin-temploma egy korábbi, valószínűleg Szárhegyhez tartozó kis kápolna helyére épült, feltehetőleg a 16. században. Az Alexandriai Szent Katalin tiszteletére szentelt templom máig megőrizte a régi gótikus épület néhány építészeti elemét, amelyek beépítve napjainkban is fennmaradtak. A műemlék épület eredetileg vártemplom volt, egyes védelmi falrészai még napjainkban is láthatók. A Szent Katalin-templomtól nem messze áll a hetvenöt méter magas, 1908–1913 között épült Jézus Szent Szíve-templom, amely Románia ötödik legmagasabb temploma, egyben az ország legmagasabb kéttornyú temploma. Kiss István egyetemi tanár tervezte 1895-ben. Az építkezés kivitelezője Kladek István szabadkai vállalkozó volt. A sajátos térhatású templom az 1900-as évekre jellemző neogótikus és eklektikus stílusban készült. A toronyok magassága hetvenöt méter, az ott elhelyezett működő toronyóra a régi templomból származik.

A színes ablakok a tizenkét apostolt ábrázolják

A keleti motívumokkal díszített szentély Paulai Erik olasz festőművész munkája. A szószéket, a főoltár farészeit és a padokat Thék Endre budapesti műasztalos készítette. A templom főoltárát carrarai márványból készült szobrok díszítik. A Szent István, Szent László és Jézus Szent Szíve márványszobrok Siklódi Lőrinc szobrászművész alkotásai. A műemlék templom orgonáját a Rieger cég, négy harangját a Walser cég készítette. Róth

Miksa festette a színes ablakokat, amelyek a 12 apostolt ábrázolják.

A templom felszentelése

A nagy méretű Krisztus-corpus Szántó László temesvári szobrászművész alkotása. A főbejárat belső ajtókat Lukács József műasztalos készítette. A nagytemplomot 1913 nyarán szentelte fel gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi római katolikus püspök Jézus Szent Szíve tiszteletére. A Jézus Szent Szíve-nagytemplomot a centenáriumi ünnepségek előtt – 2007–2013 – kívül-belül restaurálták Köllő Miklós műépítész tervei alapján. A szentélyt Cimbalmas Attila, a hajót Győri Lajos budapesti festő-restaurátor javította ki. Ugyancsak ebből az alkalomból kicserélték az elévült villanyhálózatot, restaurálták a huszonhat regiszteres, két manuális orgonát, melyet 1913-ban készített Riegel Ottó budapesti orgonaépítő.

2016-ban pótolták az elvitt eredeti nagyharangot

A templom előtti térre Takó János szobrát állították fel, aki a nagytemplom építető plébánosa volt. A szobrot Kolozsi Tibor szobrászművész készítette. A nagytemplom harangjait 1917-ben rekvirálták. Az északi toronyba 1926-ban újraöntették az ezernyolcszáz kilogrammos Szeplőtelen fogantatás és a kb. nyolcszáz kilogrammos Szent László harangokat, valamint 1962-ben egy száz kilogrammos Szent Imre harangot is elhelyeztek. 2016-ban pótolták a déli toronyból elvitt, Walser műhelyében készült eredeti Jézus Szíve nagyharangot, a Székelyudvarhelyen, Lázár Imre műhelyében készült huszonkét mázsás Jézus Szíve nagyharanggal, mely Székelyföld legnagyobb harangja lett. A Jézus Szent Szíve-nagytemplom Ditró büszkesége, Székelyföld messze földön híres temploma. Tanúja a Ditróban is viharos 20.

századnak, világháborúknak, szenvedésnek, de oltalma az Istenbe kapaszkodó léleknek, otthona az imádságnak és az Istennel való megbékélésnek, sok egyházi és közéleti eseménynek.

Takó János szobra

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Ditró, ez a vélhetően 14. században alakult község, mezővárosocska az azonos nevű patak homokos teraszán alakult ki, az észak-dél irányú, itt még elég sekély Maros folyó lápos síkságára merőlegesen. Egykor bükk és fenyő borította környezete a folyamatos erdőirtásokkal vette fel mai arculatát. Földrajzilag egy elég fontos elágazáspontként jött létre, innen lehet a folyón túli Remetére, a szurdok mögötti Tölgyesre, a távolabbi Hévízre vagy az anyaközségre, Szárhegy felé eljutni. Történelme szempontjából viszont az elképzelt legrögösebb úton juthatott el egy fejlett, erős központtá. Minden harcban, nehézségben és felemelkedésben egy példaértékű, tanítható székely falu sorsát mutatja.

Bartók: „Szántottam gypes gyökeret,/ Vetettem bánatot eleget”

Bő ezer éve a Maros még egy árterű lápként harapott a fennsíkalji bükkerdőkbe. Később már vékonyabb szálként a medrét vesztett kiszáradó, de ágaskodó fák között fonódott tovább a folyó. Ezeket a máig ránk meredező csonkokat a helyiek „vízözönfák” néven emlegetik. Talán Bartók az itteni tájon gyűjtött népdalában is erről énekeltette az öreg székelyeket: „Szántottam gypes

gyökeret,/ Vetettem bánatot eleget”. Fennmaradt még az ősi idők erdőirtás-irtásföld, vagyis orotás hagyományából, hogy a kirendelt fejszés favágók hajnali fohászt mondtak a kivágandó erdő fáira. Ezekből építették a Maroson leeregetett tutajokat a tutajosok. Néha Arad, nemegyszer még a szegedi vásár is láthatta a messziről érkező szállfenyőket. A természetet akkoron nem uralták, csak tisztelték.

Talán ugyanebből az időből maradtatott fent Böhös legendája is

Ez a szegény, hajdani szép leány ezen fák világában élt. Nappal nemigen láthatták, csak a hajnali, napsugár előtti párás ködvilágban. Egyszer tovább sütkérezhetett az arany sugárban, amikor szemet vetett rá egy egyszerű tutajos legény. Ez is lett szegénynek a veszte. Egy vihar utáni hömpölygő áradat ragadta el valahol az Ilva-szoros tájékán. Ma is emlegetik, és ijesztgetik a gyerekeket, hogy „vigyázatok, itt a Böhös!” Még nagyon sok itteni mesefigura, helybéli táltos asszonyok, a remete és a tolvaj ebfa, a Fekete Vaszilij mondája maradt a mai székelyekre.

Kikre és mire büszkék a ditróiak?

Természetesen a több száz emberöltő feledésbe és emlékkoszorújába összegyűjtött helyiek fennmaradt és feledésbe merült tetteire. Mégis van, akire személy szerint még a nagyvilág is emlékezik. Az 1848-as szabadságharc helyi kitüntetettjei között szerepelt Puskás Ferenc őrnagy, későbbi vállalkozó, akinek unokaöccse, ditrói Puskás Tivadar hasonló tiszti neveltetést kapott. Korabeli európai egyetemeken szerzett, valamint örökölt székely góbé tudása segítette világraszóló felfedezésében, a telefonhírmondó megalkotásában.

Gyergyóditró még rejteget egyéb világhírű különlegességeket

Neve ugyan nem téveszthető össze az amerikai nagyváros Detroittal (ejtsd: ditrojt), csak az itt bányászott „ditróit” ásványkőzet egyedülállóságát, itteni származási helyét kell kiemelni. Ez a szép kék színű, szulfidot tartalmazó ásvány is Székelyföld egyedi kincse. Ehhez fűzhető egy szomorú történet is, az 1919-es impériumváltáskor ledöntött marosvásárhelyi Bem-szobor talapzata ebből a Ditró melletti kékes kőzetből készült. Ugye, mennyi érték, rejtett és híres csoda bujkál egy egyszerű, nem hivalkodó kis erdélyi településen. Megérdemelten legyünk büszkék őseink teremtette mai világunkra. Ez a miénk, csakis a miénk.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek, a segítségért dr. Kálmán Attila történésznek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1192.

Az osztrák behatolásra írt Már minékünk ellenségünk... című Petőfi-versből idézünk.		1	KAUZÁLIS	FELTÉVE		NÉMET	OMSZK	...
				A ... DE L'ESTEN (ADY)		NEVELŐ	KISEBBIK FOLYÓJA	... ATYA BÜNE (JORGE AMADO)
		F						A
		KICSINYÍTŐ-KÉPZŐ			AZ A MÁSIK			
2	A	BUENOS ... (ARGENTINA)					CÉGFÉLE (RÖV.)	
		A TEMPLOM ... (SZEGÉNY)					NŐI NÉV	
KÁPOSZTA-FÉLE			TOVA			PINCESZAG		
			BESZEG!			ÁLLÓVÍZ		
VALÓ				GÖRÖG BETŰ			NULLA	
				RETORTA			SPANYOL ÉS OSZTRÁK AUTÓJEL	
GYENGÉLKEDŐ					OROSZ FÉRFINÉV			
					HOZZÁDÓRGÓLÓZIK			
KÁRT OKOZ			RÉG ÉLT ELŐD			NÉMET ÍRÓ (KARL)		
			TOVA			A SZABADBA		
TILTÓSZÓ			HANGA					RÓMAI 1000
VER			REG ÉS ... (ARANY J.)					TÖRÖK TISZT (RÉG.)
		ISKOLA, AL-SÓ TAGOZAT					LATION KET-TŐS BETŰ	
		SZAGLÓ-SZERV					SZALONNÁT FÓZ	
JÖVENDŐ-MONDO			BÁNAT			VÉN		
			MENY-ASSZONY			SZIBÉRIAI FOLYAM		
MŰVÉSZET ROMÁNUL				TAKARMÁNY-NÖVÉNY				
				AZ ÉLEN JÁR				
AZ ARGON VEGYJELE			SZOLMIZÁ-CIOS HANG		FALUSI APÓ		ÁSÍTÓ HANG	
LÁM			KÖVÉRSÉG		ALFA ÉS ÓMEGA		ÍRORSZÁG HONI NEVE	
		MAGYAR MEGYE				ROST-NÖVÉNY		
		ROCKÉNE-KES (CHRIS)				TISZTES RÉSZ!		
MŰVÉSZET (LATIN)			FÜSZEREZ				ÓSI FEGYVER	
			A SZÉLEIN DÖNT!				LATIN CSONT	
					MÓZES ÖT KÖNYVE			
					RÓMAI ÖT			
LEHET JELEN, MŰLT ÉS JÖVŐ	Y				KETTÓS BELSŐ SZERVÜNK			L. N. J.

A RACINE című pályázat nyertesei:

Hompót Csilla,
Marosvásárhely, Szabadság u.
Fülöp-Tókes Ágnes,
Marosvásárhely, Győzelem tér

A pályázati rejtvény megfejtése:
A CSALÁS LEGALATTOMOSABB FORMÁJA
A KIHAGYÁS.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a február 20-i számból:

Minirejtvény:

1. Stankovic
2. Isaac Asimov; Kavics az égen

Skandi:

Az egyik leghatékonyabb ösztönző erő ezen a földön.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY		ÖRÖM ÉS BÁNAT		1	2	3	G	4	5	6	Ö	7	M
				8				9				10	
11	12		13	14			15	16		17		18	
19			20			21			22			23	
24		25			26			27			28		
29				30			31			32			33
Y		34	35			36			37			38	39
40	41		42		43		44	45			46		47
48		49			50	51		52			53	54	
55				56			57			58			59
A			É				60			R			

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 8. Tesz. 9. Menyasszony. 10. Római kettő. 11. Részletes. 15. Pára! 17. Egy ember. 19. Mutatószó. 20. Ere! 21. A pokol lakója. 23. Művészet idegen szóval. 24. Lent fekvő. 26. Gyilkol. 27. Névelő. 28. Ésszel felfog. 29. Gyom. 30. Szakrális. 32. Szófaj. 34. A Maros testvére. 36. Folyadék. 37. A személyem. 38. Gyengén termő szőlőféle. 40. Áratlan bárd. 42. Elektromos töltésű atom. 44. Régi, levélhordásra alakított intézmény. 47. Fa része. 48. Nincsenek szülei. 50. Sőhaj. 52. Borz feje és farka! 53. Félnapi! 55. Bibliai bárkás. 56. Vízet adó. 58. Részeg. 60. Az idézet szerzője.

FÜGGŐLEGES:

1. ... poetica (költői hitvallás). 2. Tankbelső! 3. Szándékozik. 4. Madridi újság. 5. Éltés. 6. Szótoldalék. 7. Mely okból? 11. Az idézet befejező része. 12. Kevert szín. 13. ... és kontra. 14. Francia arany. 16. Számszerű tény. 18. Nauru fővárosa. 21. Átkarol. 22. Szelíd vad. 25. A mondat alapegysége. 26. Mint a függ. 22. 28. Lángol. 30. Micsoda? (orosz). 31. Ország lakóinak halmaza. 32. Kézzele jelez. 33. Felfelé nagy. 35. Olaszország fele! 37. Elme. 39. Csecsemőírás. 41. Huzal. 43. Magyaros népdal. 45. Fúvós hangszer. 46. Antal becézése. 49. Nagyon öreg. 51. Feltéve. 54. Lamartine költeménye. 56. Lám. 57. Temes megyei gépkocsijelzés. 58. Figyelemfelhívó szó. 59. Bankbetét!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket február 12-ig a Népújság címe-re (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Minirejtvények

1		U	2	3	4	5		U
Í			6					
7	8				9			
10				11				U
	12					13		
14			15	16				
17								

VÍZSZINTES:

1. Malajzia fővárosa. 6. Igényelem. 7. Horony (német). 9. Táncot jár. 10. Ritka női név (jan. 29.). 12. Védelmező. 13. Arrafele! 14. Cégféle (röv.). 15. Dinnyepróbáért vágják. 17. Abesz-színia.

FÜGGŐLEGES:

1. Nagy népes állam. 2. Tevékeny. 3. Folyadék. 4. Nem erre. 5. Oroszlán-név. 8. Érdektelen, közönyös. 11. Taszító. 13. Amely személy. 14. Erre fele! 16. Érintetlen, sértetlen.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

1	2		G	3	4	5		S
6					7			
8			9			10		T
É			10			11		
12	13				14			
15				16				
17				18				

VÍZSZINTES:

1. Ázsiai állam. 6. Szolmizációs hang. 7. Létezni fog. 8. Kis súly. 10. Két lap! 11. A tetejére. 12. Becézett Mária. 14. CGS-erőegység. 15. Tanintézmény. 17. Hatból kettő! 18. Kecse kicsinye.

FÜGGŐLEGES:

1. Észak-afrikai állam. 2. Hátsó rész. 3. Gyümölcs. 4. Tagadás. 5. Szintén. 9. Forma. 11. Ijed. 13. Van, létezik (német). 14. Római 551. 16. Befogó!

L. N. J.

Méltóság a gyógyulásban – új programot indít a Psychobiomed Központ

A méltóság a hozzáféréssel kezdődik

Az egészséghez való hozzáférés sokáig magától értetődőnek tűnt. Aki dolgozott, biztosított volt. Aki biztosított volt, igénybe vehette a szükséges vizsgálatokat és kezeléseket. Az elmúlt időszak változásai azonban sok ember számára bizonytalanságot hoztak. Egy adminisztratív státusz megváltozása hirtelen nagyon is konkrét következményekkel járt: elmaradó konzultációk, félbehagyott rehabilitációk, halogatott döntések.

A rehabilitáció nem látványos beavatkozás. Nem egyetlen nagy műtét, nem egy gyors megoldás. Sokkal inkább folyamat. Olyan folyamat, amely következetességet, rendszerességet és szakmai figyelmet igényel. Ha ez a folyamat megszakad, annak ára van. A mozgástartomány beszűkül, az izmok gyengülnek, a fájdalom állandósul, az ember pedig lassan hozzászokik ahhoz, hogy „így kell élnie”.

Pedig nem kell.

A krónikus derékfájdalom, a váll- vagy térdpanaszok, a műtét utáni állapotok, a neurológiai eredetű mozgáskorlátozottság mind olyan helyzetek, amelyekben a megfelelően felépített rehabilitáció döntő szerepet játszik. A mozgás visszaszerzése nemcsak fizikai kérdés. Lelki következményei is vannak. Amikor valaki újra képes lehajolni, járni, emelni, dolgozni, az önbizalma is visszatér.

Ebből a szemléletből kiindulva indítja el a Psychobiomed Központ a *Méltóság a gyógyulásban programot*, amelynek keretében – a kezdeti szakaszban – havonta öt, biztosítással nem rendelkező páciens számára biztosít teljes körű rehabilitációs ellátást.

A program keretében a szakorvosi konzultáció, az állapotfelmérés, az egyénre szabott kezelési terv, valamint a 12 egymást követő kezelési nap teljes egészében térítésmentes. A résztvevők pontosan ugyanazt a szakmai színvonalat kapják, mint a biztosított páciensek.

Fontos és egyértelmű: a Psychobiomed Központban a biztosított páciensek számára a konzultáció és a 10–12 napos standard rehabilitációs program az egészség-biztosító által finanszírozott, külön költség nélkül. A

Méltóság a gyógyulásban program célja, hogy ugyanezt a minőséget és hozzáférést biztosítsa azok számára is, akik jelenleg nem rendelkeznek biztosítással.

Nincs rejtett költség. Nincs kiegészítő díj. Nincs „kivételes eset”. A program valóban teljes körű és valóban térítésmentes azok számára, akik bekerülnek.

„Nem azért lettünk orvosok, hogy azt számolgassuk, ki milyen státusszal érkezik. Azért választottuk ezt a hi-

alapokon történik” – hangsúlyozza dr. Szász István Zsolt.

A megnövekedett eszközpark lehetővé teszi, hogy a kezelések párhuzamosan, szervezeten és hatékonyan történjenek. Ennek köszönhetően a várakozási idő alacsony marad, és elkerülhető a túlterheltségből fakadó kapkodás.

A 12 egymást követő kezelési nap tudatosan felépített terápiás ciklus. Nem egyszeri beavatkozás, hanem folyamat, amely során a páciens állapota folyamatosan monitorozható, a terv szükség esetén módosítható, és a fejlődés nyomon követhető.

A cél nem az, hogy minél több kezelést „lefuttassanak”, hanem az, hogy a páciens valós javulást tapasztaljon.

Szolidaritás és szakmai felelősség

A Méltóság a gyógyulásban program nem kampány. Nem egyszeri gesztus. Nem kommunikációs eszköz. A központ szemléletének természetes következménye.

Az egészségügy nem csupán szolgáltatás, hanem társadalmi felelősségvállalás is. Amikor egy közösségben nő a bizonytalanság, az intézmények szerepe felértékelődik. Nem minden problémát lehet megoldani, de a saját kompetencián belül lehet dönteni arról, hogyan reagálunk.

„A rendszert nem tudjuk egyik napról a másikra átalakítani. De azt eldönthetjük, hogy a saját működésünkben milyen elvek mentén dolgozunk. Ha megvan a kapacitásunk arra, hogy segítsünk, akkor azt meg is tesszük” – mondja dr. Szász István Zsolt.

A rehabilitáció a mozgás visszaszerzéséről szól, de egyben a méltóság megőrzéséről is. Amikor valaki nem kényszerül választani a fájdalom elviselése és az anyagi bizonytalanság között, akkor az egészségügyi ellátás valóban betölti a szerepét.

A Méltóság a gyógyulásban program világos üzenetet hordoz: a gyógyulás nem lehet kiváltság. A hozzáférés nem lehet kizárólag adminisztratív kérdés. A szakmaiság és az emberség nem egymással ellentétes fogalmak.

A Psychobiomed Központ számára a jövő nemcsak fejlesztést és technológiai bővülést jelent, hanem következetes értékvállalást is. A program ennek az iránynak az első lépése.

A gyógyítás nem hangos. Nem látványos. De felelősségteljes. És amikor ez a felelősség döntésekben is megmutatkozik, akkor válik igazán hitelessé.

(x)

Dr. Szász István-Zsolt elmeorvos, a marosvásárhelyi Psychobiomed Orvosi Központ vezetője és igazgatója

vatást, hogy segítsünk. Ha látjuk, hogy valakinek szüksége van rehabilitációra, és megvan a lehetőségünk arra, hogy biztosítsuk, akkor nem fordulhatunk el” – fogalmaz dr. Szász István Zsolt, a központ szakmai koordinátora.

A programba való bekerülés szakmai előszűrés alapján történik. Az orvosi vizsgálat és indikáció határozza meg, hogy az adott páciens számára indokolt és szükséges-e a rehabilitáció. A cél nem a formalitás, hanem a valódi szakmai megalapozottság.

A havi öt hely nem statisztikai adat, hanem konkrét lehetőség. Öt ember, öt család, öt történet. Olyan embereké, akik számára a hozzáférés hiánya eddig akadályt jelentett.

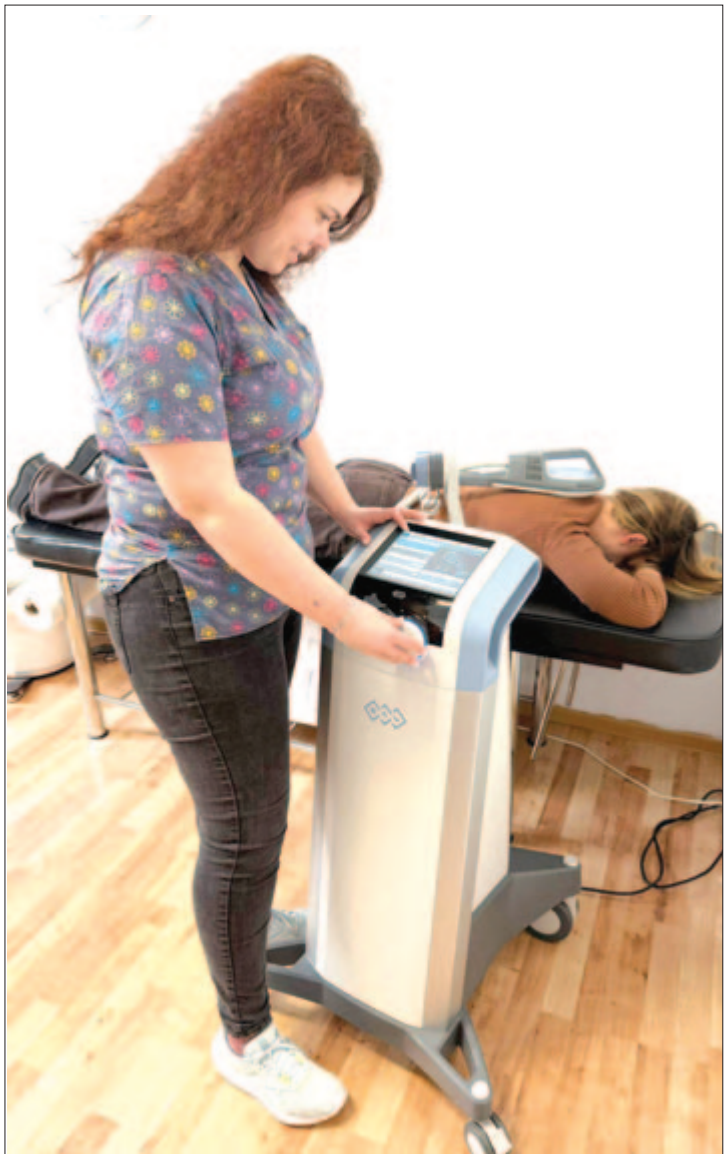
Valódi kapacitás, átgondolt működés

Egy ilyen program csak akkor lehet hiteles, ha mögötte stabil szakmai háttér és valós kapacitás áll. A Psychobiomed Központ az elmúlt években folyamatos fejlesztéseken ment keresztül, nemcsak eszközpark, hanem szervezeti működés terén is.

A központ jelenleg három SIS (Super Inductive System) berendezéssel dolgozik, amelyek nagy intenzitású elektromágneses stimulációval segítik az izmok és idegek aktiválását. Két TECAR terápiás rendszer támogatja a mélyszöveti regenerációt, míg a modern lézerszenzor precíz célzást és kezelést tesz lehetővé bizonyos állapotok esetében. Ezeket manuálterápiás technikák, elektroterápiás eljárások, ultrahangos kezelések és egyéb rehabilitációs módszerek egészítik ki.

A technológiai háttér azonban nem öncélú. Nem az eszköz a lényeg, hanem az, hogy a megfelelő eszközt a megfelelő páciensnél, a megfelelő időben alkalmazzák.

„A rehabilitáció nem gépi folyamat. A készülékek támogatják a munkánkat, de a döntés, a mérlegelés és az alkalmazás mindig szakmai

Psychobiomed Center Kft. –
Marosvásárhely, Hadsereg tér 45.

Telefon: 0772 070 391

www.pbmed.ro

Megállapodott London, Madrid és az EU a gibraltári határforgalom jelentős könnyítéséről

Megállapodásra jutott Nagy-Britannia, Spanyolország és az Európai Unió a brit korona fennhatósága alá tartozó Gibraltár határforgalmának jelentős könnyítéséről.

A gibraltári-spanyol határ ellenőrzéséről szóló tárgyalások a brit EU-tagság hat évvel ezelőtti megszűnése (Brexit) óta folytak, de a 6,8 négyzetkilométeres területtel kapcsolatban számos szabályozási kérdés függőben maradt, mivel a Brexit feltételrendszeréről London és az EU által kötött kétoldalú megállapodás Gibraltárra nem terjedt ki.

A londoni külügyminisztérium által csütörtökön ismertetett, hivatalosan egyelőre tervezet formáját öltő, de valójában végleges megállapodás egyik sarkalatos eleme az, hogy az áruforgalmat és az utazókat nem kell ellenőrzésnek alávetni Gibraltár és Spanyolország szárazföldi határán.

A tárca ismertetése szerint ezen a határon naponta hozzávetőleg 15 ezer ember – a gibraltári munkaerő több mint fele – kel át, és a most elért megállapodás nélkül, az EU hamarosan érvénybe lépő új be- és kiutazási ellenőrzési rendszere alapján mindegyiküknek minden alkalommal „végtelen sorokban” kellett volna útlevel-ellenőrzésre vániuk.

A brit külügyminisztérium megfogalmazása szerint ez „pusztító hatást gyakorolt volna” a gibraltári gazdaságra, mivel évente több százmillió font többletköltséggel járt volna.

A most elért egyedülálló egyezmény azonban ki-

mondja, hogy jóllehet Gibraltár továbbra is az EU-n és a schengeni övezeten kívül marad, de külső határain a schengeni határrendészeti szabályok lépnek érvénybe.

A megállapodás szerint útiokmány-ellenőrzés csak a gibraltári repülőtéren lesz, és ha a beutazók ezen átesetek, ők is szabadon mozoghatnak Gibraltár, Spanyolország és az egész schengeni övezet területén.

A londoni külügyi tárca csütörtöki tájékoztatása szerint ez a modell hasonlatos a londoni St. Pancras nemzetközi pályaudvaron alkalmazott rendszerhez, amelynek alapján a francia határőrizeti hatóságok már ezen a pályaudvaron ellenőrzik a brit főváros és Párizs között közlekedő Eurostar expresszvonatok utasainak útiokmányait.

A brit külügyminisztérium szerint az egyezmény lehetőséget teremt arra is, hogy a gibraltári repülőtérrel EU-célállomások felé indulhassanak közvetlen járatok.

Spanyolország 1713-ban, a spanyol örökösödési háborút lezáró Utrechti Szerződésben mondott le a stratégiai helyen fekvő, jelenleg 32 ezer lakosú terület feletti felségjogról London javára, elvileg örökre, ám a spanyol kormányok az utóbbi évtizedekben többször megkérdőjelezték a szerződés érvényességét.

London ugyanakkor arra hivatkozva veti el a terület alkotmányos státusának megváltoztatását, hogy az erről 1967-ben tartott első gibraltári népszavazáson a helyi lakosság 99 százaléka, a 2002-ben rendezett újabb referendumon a résztvevők 98 százaléka voksolt az osztatlan brit fennhatóság fenntartására. (MTI)

BL: Csaknem elszórakozta háromgólos előnyét a Galatasaray

A Sallai Rolanddal felálló Galatasaray majdnem elszórakozta az első meccsen kidolgozott háromgólos előnyét a Juventus vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőbe jutásáért rendezett párharc szerdai visszavágóján, de végül 3-2-es veresége ellenére továbbjutott.

A magyar válogatott szélső ezúttal is jobb oldali védőként volt tagja a kezdőcsapatnak, és a 34. percben sárga lapot kapott, majd az 59. percben edzője lecserélte. Az isztambuliak 5-2-es sikerével zárult múlt heti találkozón kialakult háromgólos hátrányból a szünetig egyet ledolgozott a házigazda, mivel Manuel Locatelli tizenegyesből a 37. percben megszerezte a vezetést. Mielőtt azonban elkezdtek volna reménykedni az olaszok, Lloyd Kellyt kiállította a játékvezető a 49. percben. Az emberhátrány ellenére aztán a Juventus ledolgozta hátrányát, mert Federico Gatti a 70., majd Weston McKennie a 82. percben betalált. A hosszabbítás első félidejének ráadásában viszont Victor Osimhen szépített, közvetlenül a vége előtt pedig Baris Alper Yilmaz beállította a végeredményt, a törökök így továbbjutottak.

Madridban a Benfica a 14. percben ledolgozta egy héttel korábban összeszedett hátrányát, de Rafa Silva találata után két perccel Aurelien Tchouameni egyenlített. A hajrában Vinícius Junior is betalált, így a Real kettős győzelemmel búcsúztatta portugál ellenfelét.

A címvédő Paris Saint-Germain idegenben szerzett 3-2-es előnyt a visszavágóra a Monaco ellen, de az első félidő végén hátrányba került, mert Maghnes Akliouche vezetést szerzett a vendégeknek. Szünet után azonban Mamadou Coulibaly négy perc alatt két sárga lapot is begyűjtött, így a Monaco bő harminc percet emberhátrányban futballozott, a párizsiak pedig hat perc alatt fordítottak. A ráadásban Jordan Teze egyenlített ugyan, de a Monacónak szüksége lett volna még egy találatra a hosszabbítás kiharcolásához.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, a nyolcaddöntőbe jutásért, visszavágók:

* Paris Saint-Germain – AS Monaco 2-2 (0-1), továbbjutott: a Paris Saint-Germain, 5-4-es összesítéssel;

* Juventus – Galatasaray 3-2 (1-0, 3-0, 3-1) – hosszabbítás után, továbbjutott: a Galatasaray, 7-5-ös összesítéssel;

* Real Madrid – Benfica 2-1 (1-1), továbbjutott: a Real Madrid kettős győzelemmel, 3-1-es összesítéssel;

* Atalanta – Borussia Dortmund 4-1 (2-0), továbbjutott: az Atalanta, 4-3-as összesítéssel.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Február 27., péntek:

* 17.00 óra: Nagyszebeni FC Hermannstadt – FC Botosán (Szuperliga, 29. forduló)

* 20.00 óra: Kolozsvári FCU – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 29. forduló)

* 21.15 óra: Debreceni VSC – MTK Budapest (NB I, 24. forduló)

Február 28., szombat:

* 15.00 óra: CSU Craiova – Bukaresti Metaloglobus (Szuperliga, 29. forduló)

* 15.30 óra: Kisvárdai Master Good – Paksi FC (NB I, 24. forduló)

* 18.00 óra: Diósgyőri VTK – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 24. forduló)

* 20.00 óra: Konstancai FCV Farul – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 29. forduló)

* 20.30 óra: ETO FC Győr – Újpest FC (NB I, 24. forduló)

Március 1., vasárnap:

* 15.45 óra: Petrolul 52 Ploiești – FK Csíkszereda (Szuperliga, 29. forduló)

* 17.15 óra: Puskás Akadémia FC – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 24. forduló)

* 18.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Campionii FC Argeș Pitești (Szuperliga, 29. forduló)

* 19.45 óra: Ferencvárosi TC – Kolorcity Kazincbarcika SC (NB I, 24. forduló)

* 21.00 óra: Aradi UTA – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 29. forduló)

Március 2., hétfő:

* 19.30 óra: Unirea 04 Slobozia – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, 29. forduló)

A román Szuperligás mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, a magyar NB I-es találkozókat az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

Ideiglenesen leállt a boszniai közszolgálati televízió sugárzása

Ideiglenesen megszakította rendes televíziós műsorának sugárzását a bosznia-hercegovinai közszolgálati rádió és televízió (BHRT) csütörtök reggel 7 órától, a BHRT vezetése rendkívüli bejelentésre készül.

A televíziós csatorna képernyőjén olvasható felirat szerint a nap folyamán csak hírműsorokat sugároznak a megszokott időpontokban.

Két napon belül lejár az Európai Műsorsugárzók Uniója (EBU) által szabott határidő, amely szerint a BHRT-nek ki kell egyenlítenie – kamatokkal együtt – 22 millió konvertibilis márkára rúgó tartozását, ellenkező esetben a számláikat zárolják.

A számlák blokkolása nemcsak a műsorszolgáltatás leállítását és a dolgozói bérek kifizetésének megszűnését jelentené, hanem a teljes állami kommunikációs infrastruktúra összeomlásának veszélyét is felveti.

Belmin Karamehmedovic, a BHRT megbízott vezérigazgatója szerint az EBU részéről azért várható jogi eljárás a számlák befagyasztása, mert Bosznia-Hercegovina nem tett elfogadható ajánlatot a helyzet rendezésére. A bírósági folyamatok ugyan még egy-két hónap haladékot adhatnak, de ezt követően a BHRT jelenlegi formájában megszűnhet – figyelmeztetett a vezető.

A megbízott vezérigazgató közölte, hogy a BHRT február folyamán már négy-öt alkalommal szembesült számlazárolással. Mint mondta, a kisebb összegek nem akadályozták meg a működést, így a közszolgálati médium például úgy tudta biztosítani a téli olimpiai játékok közvetítését, hogy a dolgozók étkezési keretének egy részét a közvetítési jogok kifizetésére csoportosította át.

A BHRT több jogi eljárást is kezdeményezett, többek között a boszniai Szerb Köztársaság közszolgálati televíziója (RTRS) ellen a rádió- és televízió-előfizetési díjból származó bevételek elmaradt átutalásai miatt. A Banja Luka-i körzeti gazdasági bíróságon az alkotmánybírósági döntést követően újraindított eljárásokban három elsőfokú ítélet született a BHRT javára, ezek azonban még nem jogerősek. (MTI)

Târgu Mureș
Marosvásárhely

48.000 lej bírság egy hét alatt a szabályok megszegése miatt

2026. február 16–22-én az építkezésekkel, az utcai hirdetésekkel és a környezetvédelemmel kapcsolatos szabályok megsértése miatt négy bírságot szabtak ki, összesen 48.000 lej értékben.

Marosvásárhely olyan város, ahol fontos a rend, a szabályok betartása, valamint a közösség és a környezet tisztelete.

A marosvásárhelyi helyi rendőrség köszöni a lakosok együttműködését és felelősségteljes hozzáállását.

Bejelentés:

* 0265/250760 – szolgálatos tiszt

* 112 – egységes segélyhívó

* WhatsApp: 0723 307 126

Bel- és külkapcsolati osztály

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
GaGa
Maroszzék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatör

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69098)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tömbház alatti garázs a Tudorban, a Transilvania utcában. Tel. 0744-250-429, 12–18 óra között. (sz.-l)

ELADÓ Parajd központjában 1360 m² belterület (panorámás, építésre alkalmas). Tel. 0740-193-571. (27723)

ELADÓ garázsolt Kymco motorbicikli igényesnek. Tel. 0745-463-685. (27762-l)

LAKÁS

ELADÓ Marosvásárhelyen, a Dózsa György út környékén, a Cukorgyár utcában emeletes magánház garázzsal, pincével, mellék helyiségekkel, egyedül az udvaron, 4 ár. Ára: 130.000 euró körül. Tel. 0727-980-566. (27791)

A KIRULYFÜRDŐI Asszonybosszantó szomszédságában eladó nyaraló. Érdeklődni a 0745-804-496-os telefonszámon. (27776)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK fametszést, permetezést, fakivágást, ágelhordást. Tel. 0799-458-184. (27611)

KÁRPITOZÁST vállalak. Tel. 0748-691-858. (250081)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítás. Tel. 0749-543-104. (2500084)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (27692)

VÁLLALUNK: belső festést, teraszfestést, felújítást, falrepedés bevakolását 15% kedvezménnyel februárban. Tel. 0747-816-052. (27712)

KIÜRESÍTÜNK tömbházlakást, elszállítunk ágyat, bútort, ruhát, felesleges dolgokat. Tel. 0770-620-599. (27712)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, cserép-, lemeztető-készítést, pince-szigetelést, hőszigetelést, szobafestést, szeméttelhordást, padlásszigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0742-344-119, Emil. (27745)

VÁLLALJUK gyümölcsfák metszését, gyümölcsfák és nagyobb fák kivágását, permetezését, tuja megtisztítását. Tel. 0755-940-028. (27794)

Küldőpapírral **ingyenes laboranalízisek**

a **PROCARDIÁNÁL**, időpontfoglalás nélkül.
Érdeklődni a 0265/210-087-es telefonszámon. (68939)

MEGEMLEKEZÉS

Könnyes szemmel nézünk az égre, kérjük a Jóistent, nyugtasson békében. Úgy tűnik, mintha csak tegnap történt volna, de sajnos már nyolc év telt el azóta.
„Amikor Isten látta, hogy az út túl hosszú, a domb túl meredek, a légzés túl nehéz lett, átölelt, és mondta: gyere haza!”

Fájó szívvel emlékezünk a felejthetetlen, drága jó felesgre, édesanyára, nagymamára, dédmamára, a magyarzsákodi

BAJNÓCZKI ILONÁRA
(Ilka)

március 1-jén, halálának nyolcadik évfordulóján. Jóságát és szeretetét soha nem feledjük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét szívükben őrzik: férje, gyermekei és azok családjá. (27768-l)

„Másképp lenne minden, hogyha velünk lennél, ha hozzánk szólnál, ha ránk nevetnél. Elvitted a fényt, a derűt, a meleget, csak egy sugarat hagytál: az emlékedet.”

Fájó szívvel emlékezünk **OZSVÁTH FERENCRE** aki március 1-jén töltötte volna be 83. életévét. Hiánya fájdalmas, de hálások vagyunk mindazért, amit tőle kaptunk: a szavaiért, a mosolyáért, a példájáért. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes és békés! Emlékét őrzi felesége, lbi, sógorai, sógornői, keresztlányai, unokahúgai és azok családja. (27774)

Kegyelettel emlékezünk február 27-én **ROSKA PÉTERRE** halálának 28. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (27694)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, sógornő, rokon, barát, szomszéd, egykori munkatárs és ismerős, a szeretett

FERENCI IRMA
(született Bíró)

74 éves korában, türelemmel viselt hosszas betegség után örökre megpihent. Virrasztása 2026. március 1-jén, vasárnap 17 órakor lesz a nyáradandrásfalvi református temető ravatalozójában. Drága halottunktól március 2-án, hétfőn 14 órakor veszünk végső búcsút a nyáradandrásfalvi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Gyászoló szerettei. (-l)

A ROMÁNIAI VOLT POLITIKAI FOGLYOK EGYESÜLETÉNEK

Maros megyei fiókja
(AFDPR – filiala Mureş)
március 9-én 11 órakor megemlékezést szervez az Ifjúsági parkban levő Hősök műemlékénél. Kérjük, jelezzék részvételüket a 0265/227-415-ös telefonszámon.
A vezetőség. (27763)

Az ÁKOSFALVI FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

vezetőtanácsa a 2005/1-es törvény alapján, március 13-án 11 órától tartja az évi közgyűlést. A napirend az intézmény székhelyén van kifizesztve. (2500093)

SÍRKERETEZÉSI

munkákat vállalunk mozaikból, gránitból, 30 év tapasztalattal, garanciával, akár 15–20% kedvezménnyel.
Tel. 0744-616-250, 0744-249-414.
(27716)

*„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.”
(I. Kor. 13,13)*

Nehéz együtt élni érzésekkel, álmokkal, emlékekkel, de különösen nehéz élni valaki nélkül, akit nagyon szerettünk.

Fájó szívvel emlékezünk és emlékeztetjük azokat, akik szerették, ismerték és tisztelték a dicsőszentmártoni születésű **KISS LÁSZLÓ** volt tordai unitárius lelkészt,

hogy 2026. február 28-án lesz tragikus halálának 20. évfordulója. Szép emléké, szeretetét, jóságát szívünkben őrizzük mindhalálíg. Felesége, Matild, lánya, Anna és Loránd, fia, László és Renáta, örököké bánatos szülei, testvére, Sándor és családja, anyósa és sógora, Szabolcs. (-l)

radio.kptv.ro

Tisztább látás.

akár

-40%

KEDVEZMÉNY

LENCSEKRE

PROGRESSÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.

LÁSD A KÜLÖNBSEGET.

Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

OPTICA

OPTOFARM

ETV

ERDÉLY TV

GYERE, MESELJ!

VASÁRNAP 18.00

Asociația Culturală HAHOTA Culturalis Egyesület

a marosvásárhelyi

seară de cabare!

HAHOTA

színtársulat

BOLOND

A VILÁG

ZENÉS KABARÉ ELŐADÁS

Puskás Győző 2026

Csíki Hajnal

Szölősi Péntes

Szilárd

Szabó Annamária

Producer

Jakab Zsombor

Cseke Erzsébet

Rendező

Kovács Levente

Cseke Péter

Énekes

Bodoni Ildikó

Zenei irányítás

Kiss Zoltán

Hang/Fény

Republic Production

Közkívánatra: nőnapra nagy sikerű HAHOTA-kabaré!

A marosvásárhelyi HAHOTA színtársulat *BOLOND A VILÁG!* című fergeteges kabaré-előadásának jó híre gyorsan terjed, és még gyorsabban fogynak a jegyek! A nagy igényre való tekintettel március 7-én, szombaton délután 5 és este 8 órától, valamint utoljára, március 8-án, vasárnap este 7 órától a Maros Művészegyüttes előadótermében lehet megtekinteni előadását!

Fellépnek: Puskás Győző, Cseke Péter, Csíki Hajnal, Cseke Erzsébet, Szölősi P. Szilárd és Jakab Bodoni Ildikó.

Rendező: Kovács Levente.

A teljes műsorrend, valamint a jegyvásárlási és foglalási információk megtalálhatók a www.hahota.ro weboldalon.

Kapható a

Kobak könyvesboltokban:

Gerry Docherty

Jim MacGregor

A titkos elit

A titkos elit az első világháborúban

GERRY DOCHERTY

JIM MACGREGOR

A

TITKOS

ELIT

ÍGY KEZDŐDÖTT:

VILÁGKORMÁNY

VILÁGBANK

ÚJ VILÁGREND

TRIÁNON

MINDEN INFORMÁCIÓ,

AMIT MEGPRÓBÁLTAK

ELTITKOLNI

Kik, hogyan és miért sodorták

az emberiséget az első világháborúba?

GERRY DOCHERTY

JIM MACGREGOR

A

TITKOS

ELIT

AZ ELSŐ

VILÁGHÁBORÚBAN

Kik, hogyan és miért hosszabbították meg

a háború borzalmait?

GERRY DOCHERTY

JIM MACGREGOR

A

TITKOS

ELIT

AZ ELSŐ

VILÁGHÁBORÚBAN

Kik, hogyan és miért hosszabbították meg

a háború borzalmait?

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi

Rádió

Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS

KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as

a DIGI hálózatban